

в разі неналежного виконання покладених на нього обов'язків, а також можливість виборців давати депутатові обов'язкові до виконання накази [4, с. 63].

Так, невідповідність діяльності депутата буд-якого рівня взятим на себе в ході передвиборної кампанії, та покладеним на нього законодавством, обов'язкам, у випадку дії імперативного мандату, як допоміжної форми прямої демократії, дозволяє громадянам безпосередньо реалізувати правоохоронну функцію держави та примусити обранця до правомірних дій, або притягнути його до конституційної відповідальності шляхом відкликання.

За таких обставин, вкрай необхідним є пошук нових форм реалізації народом права безпосереднього здійснення ним влади та прийняття належної нормативно-правової бази, яка б змогла врегулювати порядок реалізації та правові наслідки таких форм.

Список бібліографічних посилань

1. Соколенко О.Л. Поняття та ознаки правоохоронної функції держави як основи правоохоронної діяльності [Електронний ресурс] / О. Л. Соколенко // Форум права. - 2012. - № 4. - С. 847-852. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.

2. Прієшкіна О.В. Місцеве самоврядування в Україні: правове регулювання безпосередньої демократії: Навч. посібник. – К.: Кондор. – 2004. – 336 с.

3. Галус О.О. Поняття та види форм безпосереднього народовладдя в Україні / О.О. Галус// Університетські наукові записки, 2005, № 4 (16), с. 51-56.

4. Задорожня Г.В. Імперативний мандат як форма взаємовідносин депутата та виборця/ Г.В. Задорожня// Юридичний вісник , №1 (10), 2009, с. 62-65.

Одержано 17.11.2016

УДК 34.01

Михайлова Ю. О.
аспірант Харківського національного університету
внутрішніх справ

СУДДІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ГАРАНТІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРИНЦИПУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ СУДОВОЇ ВЛАДИ

Наявність незалежної та самостійної судової влади в державі є однією з гарантій реалізації державою її правоохоронної функції. Незалежний та безсторонній суд є однією із фундаментальних ос-

нов правової та демократичної держави. Головні чинники незалежності суду - це демократичні та дієві механізми організації судової влади, покликані захистити суддівський корпус і кожного суддю окремо, від негативних зовнішніх впливів та втручання у їхній правовий статус. На сьогодні ці механізми, окрім іншого, реалізуються через суддівське самоврядування як самостійну форму організації судової влади та статусу суддів.

Окремі аспекти суддівського самоврядування розглядалися у працях таких вчених, як О.Б. Абросімова, В.Ф. Бойко, М.М. Бородін, В.Д. Бринцев, О.В. Бурдіна, В.В. Городовенко, О.Р. Михайленко, Л.М. Москвич, І.В. Назаров, Г.М. Омеляненко, І.Л. Петрухін, П.П. Пилипчук, А.О. Селіванов, Н.В. Сібільова, М.І. Сірий та ін., що вказує на актуальність вказаної тематики. Однак, питання суддівського самоврядування як гарантії незалежності судової влади не були предметом комплексного дослідження та потребує більш детального аналізу.

Ефективне виконання судовою владою її функцій можливе лише за умови її незалежності, що є характерною відмінною рисою саме судової влади. Незалежність судів, суддів та заборона втручання у їх діяльність є фундаментальним принципом правосуддя [1, с. 57].

Незалежність судової гілки влади забезпечується, по-перше, відокремленістю її в системі поділу державної влади; по-друге, неможливістю інших гілок державної влади впливати на рішення судів або скасовувати їх; по-третє, гарантіями незалежності суддів [1, с. 58].

Статтями 6 та 124 Закону України "Про судоустрій та статус суддів" до складових механізму забезпечення незалежності судової влади віднесено суддівське самоврядування, функціонування якого направлене на вирішення питань внутрішньої діяльності судів.

Питання внутрішньої діяльності суду розкриті через завдання суддівського самоврядування. До них належать організаційні питання щодо необхідного забезпечення судів та суддівської діяльності, соціального захисту суддів і їх сімей, а також інші питання, що не стосуються правосуддя. Однак, таке законодавче формулювання змісту суддівського самоврядування не розкриває його дійсної сутності та першочергового значення у забезпеченні незалежності судової влади [2, с. 29]. Не дивлячись на конкретизацію завдань суддівського самоврядування, призначення суддівського самоврядування виключно для вирішення питань внутрішньої діяльності судів не відображає всієї повноти та значення його функцій.

Деякими науковцями була проведена робота направлена на доктринальне заповнення такої законодавчої прогалини та визначено основні функції суддівського самоврядування, а саме: формування суддівського корпусу; контрольні функції; функції у сфері дисциплінарної відповідальності суддів; соціальний захист суддів та їх сімей [3, с. 10].

Усі з перелічених функцій, при їх належній реалізації, так чи інакше забезпечують незалежність судової влади в цілому так і незалежність та самостійність кожного окремого судді.

Слід звернути увагу на проблеми правового регулювання та законодавчого забезпечення реалізації окремих функцій, зокрема контрольної функції та надання органам суддівського самоврядування важелів впливу направлених на підтримання незалежності суду. Існуюче положення речей, безперечно, звучує необхідний вплив суддівського самоврядування на судову владу та суміжні інституції задля унеможливлення будь-якого втручання в діяльність суду, однак жодним чином не зменшує його важливості.

Отже, суддівське самоврядування є важливим правовим інститутом та виступає однією з важливих гарантій забезпечення принципу незалежності та самостійності суддів, судів та судової влади в цілому, а також ефективної реалізації професійних прав суддів, у порядку, встановленому чинним законодавством України та міжнародно-правовими актами.

З викладеного вбачається гостра необхідність вдосконалення законодавства, направлено на спрощення системи органів суддівського самоврядування на противагу розширенню їх повноважень.

Список бібліографічних посилань

1. Бориславська О. Незалежність судової влади як умова існування конституціоналізму // *Национальный юридический журнал: теория и практика*. - грудень 2015, С. 57-61
2. Помазанов А. Суддівське самоврядування за новим законодавством України: виклики та перспективи // *Віче*. - 2016, № 5-6, С. 28-31
3. Леськів С.Р. Правовий статус суддівського самоврядування України в контексті забезпечення професійних прав суддів // автореф. дисертації, Львів 2016, С. 20, - Режим доступу: <http://lubp.com.ua/wp-content/uploads/2015/10.pdf>

Одержано 17.11.2016